

Puolustusministeri Seppo Kääriäisen vastauspuheenvuoro puolustusvoimalakitoimikunnan mietinnön luovutustilaisuudessa

Arvoisa puolustusvoimia koskevaa lainsäädäntöä valmistelevan toimikunnan herra puheenjohtaja, hyvät toimikunnan jäsenet, hyvät naiset ja miehet!

Kiitän ylijohtaja Marco Krogarsin vetämää toimikuntaa hyvin tehdystä vaativasta ja tuloksellisesta työstä. Uskon toimikunnan mietinnön muodostavan kestävän pohjan jatkotyöskentelylle ja varsinaiselle lainsäädäntötyölle puolustusministeriössä.

Toimikunta asetettiin, kuten puheenjohtaja Krogars totesi, syyskuun lopussa 2005 selvittämään puolustusvoimista annetun lainsäädännön nykytilaa ja siinä esiintyviä muutostarpeita. Toimikunnan tehtävänä oli saattaa laki vastaamaan kaikilta osiltaan perustuslain vaatimuksia sekä luoda johdonmukainen ja ajantasainen säännöstö. Puheenjohtaja Krogars eritteli omassa puheenvuorossaan mietinnön sisältöä, joka ensi kuulemalta on hyvin sopusoinnussa toimikunnalle annetun toimeksiannon kanssa.

Puolustusvoimien ydintehtävänä on Suomen sotilaallinen puolustaminen. Tehtävä on merkitykseltään suuri ja tärkeä ja vaatii siksi ja tuekseen selkeää lainsäädäntöä. Samaan suuntaan vaikuttaa myös puolustusvoimien kansainvälisten tehtävien kasvu eli osallistuminen EU:n puolustuspoliittiseen yhteistyöhön ja Naton rauhankumppanuusohjelmaan. Puolustusvoimat osallistuu entistä enemmän myös eri viranomaistahojen tukemiseen erilaisissa virka-aputehtävissä. Toimikunnan muotoilemat puolustusvoimien tehtäviä kuvaavat säädökset heijastavat tätä kolmen tehtäväkorin ajattelua, jonka ydinverbit ovat: puolustaa, tukee ja osallistuu.

Eduskunnassa joulukuussa 2004 hyväksytyn turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon linjausten mukaisesti puolustusvoimissa toteutetaan parhaillaan rauhan ajan suurinta puolustusvoimien johtamisjärjestelmän ja organisaatorakenteen muutosta. Tämä edellyttää myös ajan tasalla olevaa lainsäädäntöä. Uusi johtamis- ja hallintojärjestelmä on tarkoitus saattaa kokonaisuudessaan voimaan vuoden 2008 alusta lukien.

Toimikunnan ehdotus muuttaa sotilaskäskyasioiden esittelymenettelyä siten, että valtakunnan sotilaallisen puolustamisen keskeisiin perusteisiin kuuluvat

sotilaskäskyasiat esittelisi ylipäällikölle, tasavallan presidentille, puolustusministeri silloin, kun ne koskevat puolustusministeriön strategista suunnittelua. Tällainen menettelytapa vahvistaa sotilaskäskyasioiden osalta päätöksenteon parlamentaarista ulottuvuutta ja mahdollistaa ministerin myötävaikutuksen keskeisiä päätöksiä tehtäessä. Pidän tärkeänä, että toimikunta on löytänyt tässäkin asiassa yksimielisen muotoilun. Haluan vielä erikseen korostaa, että esittelymenettelyyn ehdotettu muutos ei tietenkään vaikuta millään tavoin ylipäällikön toimivaltaan.

Hyvät kuulijat!

Vaalikauden loppusuoran siinä on tärkeää, että puolustusvoimalakiasia edetään nopeasti seuraavaan vaiheeseen. Tavoitteena on saattaa mietintö puolustusministeriössä hallituksen esityksen muotoon ja tuoda se eduskunnan käsittelyyn syysistuntokauden kuluessa siten, että se saataisiin voimaan vuoden 2008 alusta lukien.

Olen vakuuttunut siitä, että yhteistyössä ja yksimielisesti laadittu puolustusvoimia koskeva lainsäädäntö luo tulevinä vuosina parhaat mahdolliset puitteet puolustusvoimien toiminnalle.